

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 24 жовтня 2023 року

№ 23-1

Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації.

За підсумками розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Міністерством соціальної політики України (далі – Мінсоцполітики) як головним розпорядником у 2021 та 2022 роках за бюджетною програмою за КПКВК 2507030 «Заходи із соціальної, трудової та професійної реабілітації осіб з інвалідністю» та у 2023 році – за КПКВК 2507110 «Соціальний захист осіб з інвалідністю» та Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю (далі – Фонд) як відповідальним виконавцем за цими програмами протягом 2021 року – I півріччя 2023 року забезпечено придбання та проведення ремонту 759,4 тис. од. допоміжних засобів реабілітації (технічних та інших засобів реабілітації, далі – ТЗР), на що витрачено 3 980,1 млн гривень. Зазначені кошти використано недостатньо ефективно, оскільки здійснення видатків супроводжувалося низкою недоліків і порушень як на центральному, так і місцевому рівнях.

1.1. У 2021 році на придбання/ремонт ТЗР Мінсоцполітики затверджено 1 481,9 млн грн, з яких використано 1 471,3 млн грн, або 99,3 відс. затвердженого обсягу (бюджетну програму за видатками **не виконано на 10,6 млн грн**, або на 0,7 відс., з яких нерозподіленими залишилися 8,1 млн грн, на місцях не використано 2,5 млн гривень). У 2022 році із 1 557,1 млн грн використано 1 543,0 млн грн, або 99,1 відс. затвердженого обсягу (бюджетну програму за видатками **не виконано на 14,1 млн грн**, або на 0,9 відс., з яких нерозподіленими залишилися 4,8 млн грн, на місцях не використано 9,3 млн гривень).

На 2023 рік бюджетні призначення за цим напрямом зросли до 2 795,0 млн грн, з яких станом на 01.07.2023 виділено 1 599,9 млн грн, або 57,2 відс. річного обсягу видатків.

1.2. Загальний обсяг невиконання бюджетної програми за кількісними показниками забезпечення ТЗР у 2021 році становив **104,8 тис. од.** засобів реабілітації (315,2 тис. од. проти 420 тис. од.), або **25 відс.** запланованого, у 2022 році – 95,1 тис. од., або **24 відс.** (302,4 тис. од. проти 397,5 тис. одиниць).

Як наслідок, потребу частини осіб з інвалідністю у засобах реабілітації своєчасно не задоволено, їх право на соціальну адаптацію відстрочено, що не дало змоги їм брати активну участь в суспільному житті.

1.3. Аудитом встановлено, що протягом 2021 року – I півріччя 2023 року **неефективно використано загалом 22,9 млн грн** державного бюджету та **з порушенням законодавства – 65,0 млн грн**, з них з ознаками шахрайства на суму 6,5 млн гривень. Під час аудиту відшкодовано незаконних видатків у сумі 513,9 тис. гривень.

1.4. Аналіз реагування Мінсоцполітики на рекомендації Рахункової палати за результатами попереднього аудиту (рішення Рахункової палати від 12 червня 2018 року № 14-3) засвідчив, що Мінсоцполітики вжито низку заходів для усунення порушень і недоліків. Із 19 наданих Мінсоцполітики рекомендацій у повному обсязі виконано 12, частково – 2, не виконано – 5. Однією з причин такої ситуації є плинність кадрів у Мінсоцполітики.

2. Чинна нормативно-правова база із забезпечення осіб з інвалідністю ТЗР є суперечливою, неадаптованою до змін, внесених до Закону України від 06 жовтня 2005 року № 2961-IV «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» (далі – Закон № 2961), потребує унормування деяких питань, в окремих випадках має антисоціальну спрямованість. Зазначене не сприяє ефективному використанню коштів державного бюджету.

2.1. Не відповідають статті 26 Закону № 2961 положення Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні та інші засоби реабілітації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2012 року № 321 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 362, далі – Порядок № 321), в частині встановлення вимоги щодо відповідності підприємств кваліфікаційним вимогам та пункти 1, 2, 3 та 5 Порядку взаємодії Міністерства соціальної політики України та Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю із забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших осіб технічними та іншими засобами реабілітації, затвердженого наказом Мінсоцполітики від 30 вересня 2020 року № 671 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України, далі – Мін'юст, 20 листопада 2020 року за № 1158/35441) (далі – Порядок № 671).

Через зміну у 2023 році змісту бюджетної програми, за якою проводиться фінансування забезпечення ТЗР, потребують внесення змін пункт 11

Порядку № 671 (в частині назви бюджетної програми), а також форма звітування (додаток до Порядку № 671).

У зв'язку із втратою чинності з 26 квітня 2012 року постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 року № 1652 «Про затвердження Порядку забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації і формування відповідного державного замовлення, переліку таких засобів» (далі – Постанова № 1652), наказ Мінсоцполітики від 23 грудня 2010 року № 410 «Про затвердження Порядку проведення сертифікації технічних засобів реабілітації» (далі – Наказ № 410) потребує також визнання його таким, **що втратив чинність**.

2.2. Постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2022 року № 454 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) осіб, постраждалих внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України» (далі – Постанова № 454) внесено зміни до абзацу першого пункту 3 Порядку протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, та/або спеціальними виробами для занять спортом окремих категорій громадян, які втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 року № 518. Згідно з цими змінами **виключено право на отримання безоплатного протезування та/або ортезування кінцівки виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, та/або спеціальними виробами для занять спортом для учасників бойових дій, які мають ампутацію нижньої кінцівки**. Таке рішення вкрай критично було сприйнято постраждалими учасниками бойових дій. Тільки під час аудиту постановою Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 2023 року № 1084 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 518» **таке право відновлено**.

2.3. Порядком № 321 не унормовано питання відшкодування за рахунок державного бюджету витрат підприємств із заміни приймальної гільзи (куксоприймача), зумовленої зміною антропометричних даних особи з інвалідністю. Наслідком цього є відмова територіальних відділень Фонду проводити відшкодування вартості таких послуг цим підприємствам та неможливість осіб з інвалідністю в подальшому використовувати придбаний ТЗР.

2.4. Зміни, внесені згідно з Постановою № 454 до пункту 41 Порядку № 321, **змушують осіб з інвалідністю, яким необхідно здійснити заміну акумуляторів для крісел колісних з електроприводом або електроскутерів, придбавати їх за власний кошт та чекати на компенсацію їх вартості, що в умовах переважно низького доходу зазначеної категорії осіб в окремих випадках робить заміну неможливою, в результаті чого особи з інвалідністю припиняють користування засобами реабілітації**.

2.5. Порядок призначення технічних засобів реабілітації відповідно до функціональних можливостей особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю, учасника антитерористичної операції, затверджений наказом Мінсоцполітики від 17 березня 2021 року № 134 (zareєстровано у Мін'юсті 01 квітня 2021 року за № 429/36051), визначає, зокрема, **сумісність крісел колісних при їх призначенні (додаток 3) та ТЗР при їх призначенні (додаток 4).** Це ускладнює процес надання ТЗР: особа, яка за своїми медичними показаннями потребує необхідного засобу реабілітації, не може отримати його у разі несумісності з іншим необхідним для реабілітації засобом, який є у користуванні особи. Водночас пунктом 6 Порядку № 321 передбачено, що **медичні показання** для забезпечення відповідними засобами реабілітації **визначаються** медико-соціальною експертною комісією, лікарсько-консультативною комісією, військово-лікарською комісією (далі – МСЕК, ЛКК, ВЛК) **на підставі функціональних призначень і переліку діагнозів згідно з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я**, що затверджується Мінсоцполітики разом із Міністерством охорони здоров'я України (далі – МОЗ). Такий механізм не потребує визначення сумісності ТЗР між собою і передбачає забезпечення осіб з інвалідністю на підставі встановлених діагнозів.

2.6. Найменування та коди виробів, визначені у Переліку технічних та інших засобів реабілітації для осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення, за які виплачується грошова компенсація їх вартості, затвердженому наказом Мінсоцполітики від 04 червня 2021 року № 309, zareєстрованому в Мін'юсті 23 липня 2021 року № 953/36575 (далі – Перелік № 309), **не приведені у відповідність із кодами міжнародного стандарту ISO 9999 «Засоби допоміжні для осіб з обмеженням життєдіяльності. Класифікація та термінологія».** Зазначене ускладнює визначення граничної ціни ТЗР, яка затверджена наказом Мінсоцполітики від 06 серпня 2019 року № 1208 «Про організацію забезпечення окремих категорій населення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації)», zareєстрованим у Мін'юсті 29 серпня 2019 року за № 1003/33974 (у редакції наказу Мінсоцполітики від 18 січня 2023 року № 24, zareєстрованого в Мін'юсті 24 лютого 2023 року за № 348/39404), де застосовані міжнародні стандарти ISO 9999.

2.7. Чинними нормативно-правовими актами **не регламентується граничний рівень адміністративних витрат**, а також витрат на збут та постачання засобів реабілітації. Як наслідок, підприємства включають до складу адміністративних витрат та витрат на збут витрати різного роду в необмежених обсягах. Так, одне з підприємств при формуванні собівартості засобів реабілітації до витрат на збут включило представницькі витрати за 14-ма договорами про надання послуг з комерційного представництва на суму 10,3 млн грн, предметом яких є здійснення **маркетингової діяльності**, спрямованої на реалізацію готової продукції, та які мають опосередковане відношення до витрат на забезпечення ТЗР.

2.8. Законодавчо необмеженим залишається рівень торгової націнки при забезпеченні осіб з інвалідністю засобами реабілітації (за обмеженості рівня рентабельності в розмірі 5 та 9 відс.), через що підприємства встановлюють її своїми наказами на власний розсуд.

3. Мінсоцполітики та Фонд не володіють достовірними звітними даними про забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації, не організували моніторингу якості наданих послуг із забезпечення ТЗР, що вплинуло на оперативність вжиття заходів з удосконалення системи забезпечення осіб певної категорії засобами реабілітації.

3.1. Так, через невнесення змін до наказу Мінсоцполітики від 22 січня 2019 року № 77 «Про затвердження форми звітності № 7 «Звіт про забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації» та Інструкції щодо її заповнення», зареєстрованого в Мін'юсті 08 лютого 2019 року за № 143/33114, звіт за формою № 7 не відображає реального стану справ із забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації та за окремими позиціями заповнюється не за встановленою формою. Крім того, Мінсоцполітики не розроблено форми звітування за новою бюджетною програмою (КПКВК 2507110) та не приведено у відповідність із новою редакцією Порядку № 321 форму звітування, встановлену додатком до Порядку № 671. Отже, передбачене пунктом 25 Порядку № 321 звітування за 2,5 роки здійснено Фондом лише один раз (станом на 01.07.2021).

3.2. Мінсоцполітики в порушення пункту 3 розділу II Порядку моніторингу забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, огляду технічних та інших засобів реабілітації та оцінки якості надання послуг особі з інвалідністю, дитині з інвалідністю, іншій особі, затвердженого наказом Мінсоцполітики від 30 грудня 2020 року № 873 (зареєстровано в Мін'юсті 21 січня 2021 року за № 93/35715) (далі – Порядок моніторингу № 873), не визначало форми автоматизованого узагальнення, оброблення, співставлення та аналізу даних. Як наслідок, на час проведення аудиту централізований банк даних з проблем інвалідності (далі – ЦБІ) не формує звітності за показниками, визначеними пунктом 1 розділу II Порядку моніторингу № 873. **За 2,5 роки жодного разу** відповідними органами соціального захисту не проведено опитування шляхом анкетування: зворотного зв'язку між користувачами ТЗР, Фондом та Мінсоцполітики як органом, який формує та забезпечує реалізацію державної політики у зазначеному напрямі, не налагоджено.

4. Мінсоцполітики не забезпечено ефективного функціонування ЦБІ.

4.1. Попри спрямування у 2021 році на модернізацію та технічний супровід ЦБІ майже 3,2 млн грн коштів державного бюджету, його функціонал залишився обмеженим. Як наслідок, підприємства для отримання оплати за видані ТЗР маніпулювали у ЦБІ датами їх видачі: зазначали недостовірну

інформацію для відділень Фонду про фактичну дату забезпечення осіб ТЗР. Встановлено, що у **92 випадках** (Одеська область – 2, Закарпатська – 1, Вінницька – 89) це призвело до відстрочення права осіб на отримання засобів реабілітації вартістю **10,2 млн гривень**.

4.2. Встановлені Мінсоцполітики підходи до формування кількісної та вартісної потреби у засобах реабілітації через невикористання можливостей ЦБІ та невизначення єдиної методології (правил) планування видатків **не дали змоги сформувані обґрунтовані та достовірні** розрахунки для здійснення видатків на цю мету. У результаті, зокрема, планові результативні показники бюджетної програми щодо чисельності осіб, які потребують забезпечення та яких забезпечено технічними засобами реабілітації, на 2023 рік визначені на рівні 2020 року, хоча обсяг видатків на цей рік порівняно з попередніми періодами збільшився практично вдвічі. Зазначене створило умови до подальшої некоректної оцінки досягнення мети і завдань бюджетної програми.

5. Мінсоцполітики не забезпечено ефективної роботи створених ним дорадчих органів (Експертної комісії щодо встановлення відповідності кваліфікаційним вимогам підприємств та Робочої групи із формування граничних цін на ТЗР), своєчасності й обґрунтованості ухвалених ними рішень, що посилює ризики виготовлення/постачання ТЗР неналежної якості, а також призвело до несвоєчасного забезпечення осіб з інвалідністю засобами реабілітації.

5.1. Експертною комісією не дотримувався місячний термін розгляду документів та надання рекомендацій; під час розгляду документів Експертна комісія надавала зауваження, які не стосувалися оцінки відповідності кваліфікаційним критеріям; перевірки підприємств у частині відповідності кваліфікаційним вимогам здійснювались ситуативно за самостійним рішенням Комісії, без регулювання порядку проведення таких перевірок. Фактично основна функція Комісії – не допустити на ринок нестабільні підприємства або підприємства-«прокладки», або такі, які будуть забезпечувати неякісною продукцією за кошти державного бюджету, реалізувалась недостатньо ефективно. Як наслідок, діяльність Експертної комісії з 01 липня 2022 року припинено.

5.2. Положення про Робочу групу із формування граничних цін на технічні та інші засоби реабілітації для осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення, затверджене наказом Мінсоцполітики від 17 грудня 2018 року № 1900 (zareєстровано в Мін'юсті 02 січня 2019 року за № 2/32973, далі – Положення про Робочу групу), не визначає механізму обрання членів групи, що дає можливість голові Робочої групи на власний розсуд визначати її склад. До того ж не вироблено механізму періодичності ротації складу. Зміни до персонального складу Робочої групи з урахуванням кадрових змін не внесені і досі.

6. Органи соціального захисту населення не забезпечили повернення засобів реабілітації після смерті осіб з інвалідністю, що створило ризик

втрати великого обсягу матеріальних ресурсів, придбаних за кошти державного бюджету.

Такі факти неповернення встановлено щодо 1 545 од. ТЗР на суму **22,1 млн грн:** по Вінницькій області – 549 од. ТЗР на 7 628,9 тис. грн, Дніпропетровській – 269 од. на 3 722,7 тис. грн, Одеській – 211 од. на 3 103,1 тис. грн, Львівській – 262 од. на 3 795,4 тис. грн, Полтавській – 120 од. на 1 615,6 тис. грн, Київській – 87 од. на 1 526,2 тис. грн, Закарпатській – 47 од. на 658,4 тис. гривень. Зазначене пояснюється передусім браком попиту серед громадян на вживані ТЗР, а також приміщень для їх складування.

7. Внаслідок невжиття в системі Мінсоцполітики превентивних заходів, підприємствами-виробниками на місцях допускалися зловживання із забезпечення ТЗР та неекономне використання бюджетних коштів, виділених на цю мету.

7.1. Встановлено, що підприємства-виробники при виготовленні ТЗР використовували комплектуючі різних ступенів мобільності, вносили недостовірні дані до актів приймання-передачі робіт та забезпечували осіб з інвалідністю ТЗР після їх смерті. Таких порушень, спричинених прогалинами у законодавстві, встановлено на **8 050 тис. гривень.**

7.2. Підприємства мали широкі можливості для формування калькуляцій, в результаті чого відпускні ціни на продукцію формувались з наближенням до встановлених граничних цін. До того ж включення підприємствами до складу видатків на збут та адміністративних витрат видатків на оплату послуг з комерційного представництва та освітніх послуг призвело до здорожчання вартості протезних виробів. Зазначене спричинило **неекономне використання коштів** загалом на **17 731,2 тис. гривень.**

7.3. Недотримання підприємствами умов договорів у частині належної якості, безпеки та функціональних властивостей ТЗР, якими забезпечується особа з інвалідністю, зумовило виготовлення засобів реабілітації вартістю **347,3 тис. грн** не за розміром та без урахування антропометричних даних, що унеможливило їх використання за призначенням.

7.4. Недотримання підприємствами умов договорів у частині термінів забезпечення засобами реабілітації у 359 випадках призвело до відстрочення права осіб з інвалідністю на своєчасне отримання ТЗР. При цьому територіальними відділеннями Фонду не пред'явлено виробникам і, відповідно, ними не сплачено штрафних санкцій та пені у сумі **784,0 тис. гривень.**

7.5. Закупівля високовартісних комплектуючих до протезно-ортопедичних виробів в окремих випадках проводилась через низку посередників за ціною, яка у **1,5-2,5** рази перевищувала вартість їх постачання на митну територію України. З цієї причини **неекономно використано** бюджетних коштів на суму **3 995,8 тис. гривень.** Це свідчить про наявність резервів для здешевлення кінцевої вартості виготовлених ТЗР у разі здійснення таких закупівель безпосередньо в офіційних імпортерів цієї продукції та/або її імпорту безпосередньо у виробників.

8. Потребує вирішення питання підбору кваліфікованих кадрів для забезпечення безперебійної роботи підприємств галузі протезування та якісного надання відповідних послуг. Досвід взаємовідносин держави з виробниками ТЗР в інших країнах недостатньо вивчено і до потреб України не адаптовано.

Аудитом виявлено випадки, коли на підприємствах працювали техніки-протезисти-ортезисти, інженери-протезисти без відповідної фахової освіти, але з багаторічним досвідом за профілем роботи. Лише в окремих випадках відсутність освіти компенсувалася сучасними онлайн-формами перепідготовки працівників.

У системах професійно-технічної і вищої освіти України не розроблені програми підготовки спеціалістів для протезно-ортопедичної сфери: техніків-протезистів-ортезистів, складальників верху взуття, модельєрів колодок, розкрійників шкіри та хутра, затягувальників взуття, механіків протезно-ортопедичних виробів. Фахівців для належного обслуговування високотехнологічних засобів реабілітації часто не вистачає. Державне замовлення на вкрай необхідну професію техника-протезиста-ортезиста не сформоване.

Матеріально-технічне оснащення казенних підприємств з виготовлення засобів реабілітації є зношеним та застарілим.

9. Наявна система внутрішнього контролю Мінсоцполітики не забезпечує реалізації превентивної функції, результативного та законного використання бюджетних коштів.

Протягом 2021–2022 років та I півріччя 2023 року в Мінсоцполітики не здійснювалися ідентифікація та оцінка ризиків. Крім того, не дотримано передбаченого Основними засадами здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2018 року № 1062, принципу делегування повноважень – розподіл повноважень та чітке визначення обов'язків керівництва та працівників установи, надання їм відповідних прав та ресурсів, необхідних для виконання посадових обов'язків.

З урахуванням викладеного Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації (далі – Звіт) затвердити.

2. Звіт та рішення Рахункової палати надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів з дня затвердження Звіту.

3. Рішення Рахункової палати та Звіт у порядку інформування надіслати Комітетові Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Комітетові Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, Комітетові Верховної Ради України з питань бюджету, Раді національної безпеки і оборони України та Тимчасовій слідчій комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушень законодавства України щодо фінансування лікування та реабілітації військовослужбовців у медичних закладах.

4. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінетові Міністрів України та рекомендувати доручити:

Міністерству економіки України (далі – Мінекономіки) та Мінсоцполітики розглянути питання про необхідність невідкладного залучення до розвитку сфери протезування в Україні провідних іноземних виробників засобів реабілітації, забезпечення впровадження і масштабування за їх допомогою новітніх європейських практик та технологій з протезування/ортезування учасників бойових дій, людей, постраждалих від воєнної агресії РФ, та осіб з інвалідністю; за необхідності ініціювати розгляд цього питання на засіданні Національної інвестиційної ради України;

Мінсоцполітики:

розробити і внести в установленому порядку на розгляд Кабінетові Міністрів України зміни до Порядку № 321 в частині:

включення до видатків на ремонт крісел колісних з електроприводом або електроскутерів вартості заміни акумуляторів без урахування їх вартості у сумарному розмірі видатків на ремонт та технічне обслуговування засобів реабілітації за весь період експлуатації;

передбачення покриття витрат підприємств, що проводять роботи із заміни приймальної гільзи (куксоприймача), у разі зміни антропометричних даних особи з інвалідністю;

МОЗ:

посилити контроль за діяльністю МСЕК, ЛКК у частині визначення потреби осіб з інвалідністю у забезпеченні конкретним підвидом ТЗР (з урахуванням побутових та професійних потреб, інших особливостей особи з інвалідністю);

спільно з Мінекономіки та Міністерством освіти і науки України (далі – МОН) забезпечити розроблення програми підготовки спеціалістів протезно-ортопедичної сфери в системах професійно-технічної та вищої освіти України; налагодити роботу з перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів у напрямі протезування та реабілітації, у тому числі у форматі онлайн; запровадити систему оцінки кваліфікації протезистів;

Мінекономіки:

забезпечити спільно з МОН та Мінсоцполітики формування державного замовлення на підготовку спеціалістів у протезно-ортопедичній сфері, релевантного об'єктивним потребам у профільних медичних, технічних та інших професіях і спеціальностях у сфері протезування та реабілітації; при

цьому передбачити можливість системного залучення до проведення робіт з реабілітації постраждалих осіб військовослужбовців, які брали участь в Операції об'єднаних сил, отримали поранення та протезувалися;

вжити заходів до обмеження націнки на ТЗР, які імпортуються на митну територію України із звільненням від оподаткування та спрямовуються на забезпечення осіб з інвалідністю за кошти державного бюджету.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Мінсоцполітики та рекомендувати:

привести положення Порядку № 671 у відповідність зі статтею 26 Закону № 2961 та Порядком № 321;

розробити та внести на розгляд Кабінетові Міністрів України проєкт постанови щодо внесення змін до Порядку № 321 в частині:

включення до видатків на ремонт крісел колісних з електроприводом або електроскутерів вартості заміни акумуляторів без урахування їх вартості у сумарному розмірі видатків на ремонт та технічне обслуговування засобів реабілітації за весь період експлуатації;

передбачення покриття витрат підприємств, що проводять роботи із заміни приймальної гільзи (куксоприймача), у разі зміни антропометричних даних особи з інвалідністю;

внести зміни до пункту 28 Порядку № 321 щодо проведення первинного протезування й ортезування у стаціонарах (реабілітаційних) відділеннях реабілітаційних закладів незалежно від форми власності та організаційно-правової форми, кабінетах асистивних технологій реабілітаційних відділень та підрозділів закладів охорони здоров'я;

у зв'язку із втратою чинності Постановою № 1652, визнати таким, що втратив чинність, Наказ № 410, яким затверджено Порядок проведення сертифікації технічних засобів реабілітації;

найменування та коди виробів, визначені у Переліку № 309, привести у відповідність з міжнародними стандартами ISO 9999;

забезпечити доопрацювання ЦБІ, посилити контроль за своєчасністю та коректністю внесення даних до нього, а також надати територіальним відділенням Фонду технічну можливість використовувати дані ЦБІ для розрахунку кількісної та вартісної потреби для забезпечення ТЗР;

внести зміни до форми звіту про забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації (форма № 7) та інструкції щодо її складання з урахуванням положень Порядку № 321;

організувати контроль за проведенням моніторингу забезпечення ТЗР (щодо анкетування осіб з інвалідністю та проведення огляду ТЗР у частині використання вузлів, які б відповідали ступеню функціональної можливості особи з інвалідністю) відповідно до Порядку моніторингу № 873;

забезпечити вжиття Фондом й органами соціального захисту населення (далі – ОСЗН) дієвих заходів щодо невідкладного повернення ТЗР, строк експлуатації яких не закінчився, у разі смерті осіб з інвалідністю, з урахуванням

кращого досвіду з цих питань провідних країн світу. Запровадити пілотний проєкт щодо відкриття місцевих хабів зберігання, відновлення і використання повернених ТЗР;

визначити порядок взаємодії між ОСЗН, Фондом та його територіальними відділеннями щодо повернення ТЗР, де чітко встановити повноваження кожної зі сторін;

розробити єдиний алгоритм планування видатків у частині забезпечення ТЗР, переглянути підхід до визначення планових результативних показників виконання бюджетної програми;

визначити порівняльні результативні показники бюджетної програми, які давали б можливість оцінити результативність її виконання, та формувати узагальнені висновки виконання бюджетної програми з урахуванням вимог пункту 8 розділу III Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2002 року № 1098 (zareєстровано в Мін'юсті 21 січня 2003 року за № 47/7368), та підпункту 8 пункту 3 розділу IV Порядку здійснення оцінки ефективності бюджетних програм головними розпорядниками коштів державного бюджету, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 19 травня 2020 року № 223 (zareєстровано в Мін'юсті 09 липня 2020 року за № 646/34929);

на виконання пункту 7 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на соціальний захист осіб з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 лютого 2023 року № 120, розробити форму звітування за новою бюджетною програмою КПКВК 2507110;

розробити алгоритм щодо частки накладних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут тощо) у структурі собівартості ТЗР для протезно-ортопедичної галузі;

визначити в Положенні про Робочу групу механізм обрання її членів та періодичність ротації складу;

визначити порядок дій уповноважених органів щодо відстеження обґрунтованої вартості засобів реабілітації за показником накладних витрат (у т. ч. витрат на збут);

встановити рівень торгової націнки при забезпеченні осіб з інвалідністю ТЗР за рахунок коштів державного бюджету;

врегулювати питання управління ризиками, зокрема визначити відповідальних посадових осіб за координацію управління ризиками та їх ідентифікацію в установі та кожному структурному підрозділі.

6. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Вінницькому обласному відділенню Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Вінницькому казенному експериментальному протезно-ортопедичному підприємству, Приватному підприємству «Ортопедсервісцентр», Дніпропетровському обласному відділенню Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Дніпропетровському казенному експериментальному протезно-ортопедичному підприємству, Товариству з

обмеженою відповідальністю «Орто-Трейд», Закарпатському обласному відділенню Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Приватному підприємству «Протезно-ортопедична «Допомога», Київському обласному відділенню Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Товариству з обмеженою відповідальністю «Антис-орто», Товариству з обмеженою відповідальністю «Без обмежень», Львівському обласному відділенню Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Підприємству «Орто-Крок» ЛОГО «ПЛ», Одеському обласному відділенню Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Одеському казенному експериментальному протезно-ортопедичному підприємству, Приватній фірмі «Теллус», Полтавському обласному відділенню Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Полтавському казенному експериментальному протезно-ортопедичному підприємству, Товариству з обмеженою відповідальністю «Ортопед», Київському міському відділенню Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Київському казенному експериментальному протезно-ортопедичному підприємству, Товариству з обмеженою відповідальністю «Приватне Київське протезно-ортопедичне підприємство» з пропозиціями вжити заходів щодо усунення наслідків порушень і недоліків, установлених за результатами аудиту:

посилити контроль за своєчасністю укладання та виконання договорів з ремонту засобів реабілітації;

посилити контроль за вчасним складанням первинних документів та відображенням господарських операцій в облікових регістрах того звітного періоду, в якому вони здійснювались;

не допускати випадків включення до складу видатків на збут та адміністративних витрат видатків на оплату послуг з комерційного представництва та освітніх послуг, а також їх оплати;

припинити практику надання підприємствами послуг з первинного протезування без проведення належного комплексу реабілітаційних заходів.

7. Оприлюднити рішення Рахункової палати, Звіт та результати розгляду рішення об'єктами аудиту на офіційному вебсайті Рахункової палати.

8. Заступникові Голови Рахункової палати Андрію Майснеру забезпечити надсилання до Верховної Ради України інформації про стан виконання об'єктами аудиту цього рішення Рахункової палати протягом 45 днів з дня отримання інформації від об'єктів аудиту.

9. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Рахункової палати Андрія Майснера.

Т. в. п. Голови

Андрій МАЙСНЕР